Conclusie Nederlandse quickscan:

'Geen drugsgeld of criminele organisatie betrokken bij Citgo-deal'

Het terrein van de olieraffinaderij in San Nicolas.

DEN HAAG — Het ministerie van Buitenlandse Zaken onderzocht of een overeenkomst tussen Aruba en Citgo gevolgen zou hebben voor de internationale positie van het Koninkrijk. Die quickscan was echter geen inhoudelijk beoordeling of echte toestemming voor de deal. Minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zei dit gisteren in de Tweede Kamer, die daar echter niet zomaar genoegen mee nam.

"Er is door Buitenlandse Zaken een specifieke scan uitgevoerd of het aangaan van een contract op dit punt het Koninkrijk der Nederlanden internationaal in een onwenselijke positie zou brengen. Stel dat er bijvoorbeeld iets zou gebeuren met een criminele organisatie of met drugsgelden. Dan komt de reputatie van het Koninkrijk in het geding. Er is dus een quickscan uitgevoerd om te checken of er dat punt reden was om 'nee' te zeggen. Die reden was er niet", zei Plasterk.

De minister benadrukte dat het geen inhoudelijke toets was of de overeenkomst ook verstandig was. Zelf heeft hij die overeenkomst ook niet beoordeeld, omdat de onderhandelingen met Citgo dat stadium nog helemaal niet bereikt hadden. Premier Mike Eman en de minister van Economische Zaken, Mike de Meza, wilden alleen weten welke gevolgen dit zou kunnen hebben voor het imago van Aruba, aldus Plasterk. "Bij die gesprekken is het altijd helder geweest, zowel voor de regering van Aruba als voor mij en de andere leden van het kabinet, dat het een Landsverantwoordelijkheid is. Het is aan het Land Aruba om te besluiten wat men uiteindelijk gaat doen. Men kwam hier ook niet om toestemming, maar om dit onderwerp te bespreken."

Boterzacht

De Tweede Kamer nam geen genoegen met dat antwoord. SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak merkte op dat uit elke quickscan had moeten blijken dat de overeenkomst met Citgo, een dochterbedrijf van oliegigant PdVSA, nadelig is. "Men heeft op het ministerie naar die deal gekeken en toen niet gedacht: die toezeggingen van PdVSA zijn boterzacht, maar de financiële verantwoordelijkheden die Aruba aangaat zijn keihard. Dit zal op termijn leiden tot heel grote financiële problemen voor Aruba", aldus Van Raak.

VVD-Tweede Kamerlid André Bosman had een vergelijkbare vraag. "Als ik een marginale toets zou doen van de houdbaarheid van de financiën van PdVSA en van Venezuela, weet ik nu al dat dat hem niet gaat worden," zei hij. Ook merkte hij op dat in ieder geval de indruk is gewekt dat Nederland groen licht heeft gegeven. "Kennelijk had de minister van Buitenlandse Zaken 'nee' kunnen zeggen. Er is dus zeggenschap over dit proces op Aruba.'"

Plasterk herhaalde echter dat er uitsluitend gekeken is naar de bron van het geld. "Dat geld kan afkomstig zijn van regimes die het bijvoorbeeld op een misdadige manier verkregen hebben. (...) Men heeft de bevoegdheid om te zeggen: dit kan sowieso niet, want u gaat hier een verband aan met een piratenregime. Maar dat betekent niet dat Buitenlandse Zaken zeggenschap heeft over het besluit om al dan niet de raffinaderij op Aruba te heropenen", zei hij.

Volgens D66-Tweede Kamerlid Alexander Pechtold ligt de verantwoordelijkheid bij Nederland als het gaat om deugdelijk bestuur, waarbij hij zijn zorgen uitte over de snelheid waarmee de Arubaanse Staten een beslissing moest nemen. "Hoe zit het met de financiële constructie die PdVSA voor die pijpleiding heeft bedacht? Hoe zit het met de oude troep? In deze deal is het de verantwoordelijkheid van Aruba om die op te ruimen. Het eiland staat ook nog eens voor 300 miljoen euro garant, zonder bovengrens. Dat zijn toch allemaal zaken die je uit oogpunt van goed bestuur in de gaten moet houden", zei hij. Pechtold ging zelfs zover dat hij via een motie een onderzoek vroeg naar de financiële, geopolitieke en milieutechnische risico's van de deal voor het Koninkrijk.

Die motie, waar dinsdag 25 oktober over gestemd wordt, werd ontraden door Plasterk. "Het is niet aan Nederland om onderzoek te laten doen. Ik heb erop gewezen dat de financiële consequenties voor de begroting en de rekening van Aruba natuurlijk wel zullen worden beoordeeld door het College Aruba financieel toezicht," zei hij. Plasterk beloofde wel om na te vragen of de quickscan, eventueel vertrouwelijk, aan de Tweede Kamer kan worden gestuurd.